

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium

ÅRSRAPPORTAR FRÅ SAMLINGANE

2015

Det norrøne arkivet ved LLE

Målføresamlingen

Stadnamnsamlinga

Teaterarkivet

Kommentar til årsrapport til samlingene ved LLE

Samlingene ved LLE er innovative, mangler personale og tilgang på ressurser.

Likevel klarer samlingene å utføre et imponerende arbeid som er muliggjort på grunn av dedikerte medarbeidere. Eksempelvis er både Det norrøne arkivet ved LLE, Målføresamlingen, Stadnamnsamlinga og Teaterarkivet i gang med digitalisering av samlingene. Målet er at samlingene skal bli direkte tilgjengelig for publikum. Det er et samarbeid med UB.

Dersom det skal være mulig å få tilgang til samlingene som helhet, er det nødvendig med ekstra bevilgninger for å få opp tempoet i digitaliseringene.

Tor Trolie

Det norrøne arkivet ved LLE

Årsrapport 2015

Arkivansvarleg: Odd Einar Haugen

Bakgrunn

Etter vedtak i instituttrådet ved Nordisk institutt 30.03.2007 fekk underteikna ansvar for den vidare drifta av arkivet, og kompensasjonen for dette ansvaret vart fastsett til den same som for dei andre arkivansvarlege, dvs. 25 % av ei full stilling. Denne ordninga vart gjeldande frå 01.07.2007. Det vart fastsett ei driftsløyving som i første omgang skulle vere på 25.000 kr i året.

Rapport for arbeidet i 2014

I praksis har det meste av arkivarbeidet vore kanalisert gjennom dei to nettverka *Medieval Nordic Text Archive* (<http://www.menota.org>) og *Medieval Unicode Font Initiative* (<http://www.mufi.info>). Underteikna har leia begge desse nettverka sidan 2001. Frå og med 1. januar 2016 overtek Tarrin Wills (Aberdeen/Sydney) leiinga av MUFU, men underteikna held fram som leiar av Menota.

I november og desember gjekk noko tid med til å undersøkje kva det ville innebere å flytte driftsansvaret for Menota frå Oslo til Bergen; dette kjem til å halde fram for fullt i 2016.

1 Digitale faksimilar av norrøne handskrifter

Til bruk for masteroppgåva av Nina Stensaker (koding av fragmenta av *Konungs skuggsjá* i norske og danske samlingar), masteroppgåva av Bjarni Steintún (manuskriptet til Hildina-kvadet i Edinburgh), prosjektet *Antico Nordico* (eit samarbeidsprosjekt med ei gruppe italienske kollegaer) har underteikna bestilt inn fotografiske faksimilar frå desse handskriftene:

- Oslo, Riksarkivet: RA 58 A, RA 58 B, RA 58 C, alle fragment av *Konungs skuggsjá* (i alt 18 faksimilar)
- København, Den Arnamagnæanske Samling: AM 1056 IX 4to, AM 243 b a fol og AM 748 I 4to (totalt 3 faksimilar)
- København, Det Kongelige Bibliotek: NKS 235 g 4to (totalt 2 faksimilar)
  - Stockholm, Kungliga biblioteket: Holm B 59, Holm B 64, Holm B 74, Holm D 2, Holm 4, Holm perg 6 fol (totalt 6 faksimilar)
- Edinburgh, Main Library: Ms. La.III.580 (totalt 6 faksimilar)

2 Ny versjon av *MUFI character recommendation*

... Etter eit ekspertseminar i Bergen 8–9 september (finansiert med midlar direkte frå fakultetet) har underteikna redigert *MUFI character recommendation* v. 4.0, som er i to delar, *Alphabetical order* (168 s) og *Code chart order* (194 s). Dette dokumentet vart publisert 22. desember, og har ein permanent URI i Bergen Open Research Archive:

<http://bora.uib.no/handle/1956/10699>

3 Møteverksemd

... Løyvinga til arkivet gjorde det mogleg for underteikna å møte på (og leie) rådsmøtet i Menota, Reykjavík 21. aug. 2015. Referat frå dette møtet ligg her:

<http://www.menota.org>

Lenke ligg under “Referat” i høgre spalte.

... Også fire faglege reiser har vore dekt over budsjettet i 2015: (1) til Oslo i januar månad for oppfølgingsmøte i Menotec-prosjektet, (2) til København i februar månad for å kontrollere lesemåtar i Holm perg 17 4to, (3) til Roma i mai månad for eit tekstkritisk møte, (4) til Berlin i juni månad for gjesteførelesingar og arbeidsmøte.

4 Domenenamn

... Løyvingane til arkivet har gjort det mogleg å halde opp desse domenenamna:
www.menota.org | www.mufi.info

5 Tildeling til arkivet i 2015

... Instituttet gav arkivet 25.000 kr til drift i 2015. Det ligg ikkje føre noko brev om denne tildelinga, men summen går fram av dei oversiktene som Liv Mørch frå tid til anna sender ut. Denne løyvinga vart brukt nesten fullstendig i 2015, men det er ikkje mogleg å gje ein nøyaktig sum så lenge rekneskapen ikkje er avslutta ved LLE. Analysenummeret for arkivet er 21 72 21.

Bergen, 2. januar 2016,

Årsrapport 2015, målføresamlingen ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE) ved Universitetet i Bergen

Personale

Jarle Halveg, som hadde konsulentstilling som arkivar knyttet til målføresamlingen og stadnamnsamlingen, sluttet i stillingen før sommeren. Den er ikke blitt lyst ut på nytt, men vi fikk videreført noen av lønnsmidlene i form av en inntil 15 % timebasert stilling knyttet til målføresamlingen. Her ble Bente Selback tilsatt. Halveg hadde permisjon fra det meste av stillingen første halvår, slik at Selback begynte i stillingen i januar. Det er foreløpig uklart om denne ressursen blir videreført i 2016. Gjert Kristoffersen har det overordnede ansvaret for arkivet, kompensert med avkorting i undervisningsplikten.

Virksomhet

LLE og målføresamlingen er deltakere i det NFR-finansierte infrastrukturprosjektet Language Infrastructure made Accessible (LIA), ledet av Tekstlaboratoriet ved Universitetet i Oslo. Målet med prosjektet er å digitalisere og transkribere alle analoge målføreopptak i Norge og gjøre dem tilgjengelig i en søkbar forskningsdatabase. I løpet av vårhalvåret ble alle opptak vi har her i Bergen sendt til Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana for digitalisering. Originalene vil forbli der, mens vi får stilt til disposisjon de digitaliserte filene. Digitaliseringen av spolebåndmaterialet nærmer seg nå avslutning, mens de ca. 100 kassetinnspillingerne forhåpentligvis vil bli tatt i løpet av 2016. Bergensdelen av prosjektet finansierer ellers en forsker/lokal prosjektleder i 50 % stilling, samt tre transkribørstillinger på inntil 20 % hver. Bente Selback har vært tilsatt i forskerstillingen fra prosjekstart, mens det har vært noe gjennomtrekk i transkribørstillingene. I vårhalvåret var MA Rosa Doublet og mastergradstudentene Silje-Marie Sandnes og Even Mulelid tilsatt, i høst Sandnes, MA Hallvard Lid og bachelorstudent Vilde Reichelt.

I deltidsstillingen som ble videreført etter at Jarle Halveg sluttet, har Bente Selback brukt det meste av arbeidstiden på å digitalisere det såkalte manuskriptmaterialet i samlingen. Dette blir gjort i samarbeid med UB, som stiller kamera og nettløsning til disposisjon for samlingen. Digitaliseringen medfører at materialet kan stilles til disposisjon for forskere og andre interesserte på en helt annen måte enn i dag. Arbeidet begynte i januar, og til nå er det tatt ca. 6000 bilder. Dette tilsvarer mellom 10 og 15 % av hele materialet, noe som tilsier at skal arbeidet avsluttes i nåværende tempo, trengs det lønnsmidler i enda ca. åtte år.

Det har vært få eksterne henvendelser til arkivet. Vi har ut over nettsidene våre heller ikke bedrevet markedsføring. Når LIA-prosjektet og en større del av manuskriptmaterialet er digitalisert og derved lettere tilgjengelig, vil det være ønskelig å drive mer aktiv markedsføring.

Økonomi

I tillegg til lønnsmidlene knyttet til stillingen etter Halveg, har samlingen hatt et driftsbudsjett på 25000,-. Disse har vært brukt til å dekke relevante kostnader, men siden jeg ikke fører skyggeregnskap, kan jeg ikke gjøre rede for dette i detalj.

Planer for 2016

I skrivende stund er det ennå ikke klart om institutt- og fakultetsøkonomien tillater en

videreføring av virksomheten på samme nivå som i år. Det er svært ønskelig at digitaliseringen av manuskriptmaterialet fortsetter. Dersom det blir stilt tilstrekkelige driftsmidler til disposisjon, ønsker jeg å få katalogen med over 13000 nummer konvertert til et offentlig, tilgjengelig format, slik at allmennheten kan søke i katalogen uten å måtte gå via en ansatt.

Bergen 13. januar 2016

Gjert Kristoffersen

Rapport Stadnamnsamlinga 2015:

Arbeidet har bestått i: Digitalisering av innsamlet materiale fra Ullensvang, utført av Kjell Erik Steinbru (ca 115 timer), Lydopptak av materiale fra Åsane, utført av Kjell Erik Steinbru (ca. 70 timer). Bearbeiding av et nytt navnetilfang fra Stord kommune, innlevert av Egill Nysæter. Steinbru har arbeidet om lag 20 timer med det, ellers har Signe Nilssen, Tina Oftedal og Jesse Bratt vært innleidd for vikarpenger til å arbeide med det. De to siste har vært endagert med dette arbeidet fra september til desember, hver om lag 10 timer pr. uke. De har også arbeidet med innskriving av materiale fra Hardangervidda og annet korrekturarbeid inn på selve basen. Steinbru har i alt arbeidet ca 255 timer for Stadnamnsamlinga i 2015.

I løpet av høsten mottok Stadnamnsamlinga en større stedsnavnsamling fra Røldal som må gjennomgås før innskriving i basen og lydopptak. Vi har ikke klart å få ferdigstilt lydopptak fra Stordsamlingen, heller ikke Sveiosamlingen der vi har tilsagn om hjelp.

Ole-Jørgen Johannessen

13/
1-2016

Årsmelding

Teaterarkivet 2015

I tillegg til den normale driften og arbeidet i arkivet ble det i 2015 en ekstra belastning i forbindelse med flyttingen av rest-arkivet og gjennomgang av dette materialet.

Gledelig nok var det to masterkandidater som fikk hjelp til å finne frem relevant materiale til oppgavene.

Ved Bergen Museum, kultursamlingen ble det laget en ny utstilling hvor Teaterarkivet kunne bistå med billedmateriale.

Teaterarkivet disponerer ½ stilling som arkivar.

En rekke enkeltpersoner har fått bistand til dels personlige, dels institusjonelt arbeid med å finne frem relevant materiale. Her nevnes spesielt:

- Lorentz Reitan med det store verket om Harmonien historie til 300 årsjubileet.
- Den Nationale Scene i forbindelse med jubileumssoaré for Harmonien/teateret.
- Agnete Haaland i forb. med materiale/radioprogram om Christian Michelsen.
- Cecilie Løveid og Tore Vagn Lid i forbindelse med oppsetningen "Vår ære/vår makt".
- Skuespiller/historiker som skriver Bergens dansehistorie fra ca 1890 til i dag.
- Britisk musikkforsker og komponist som arbeider med F.G.Schediwys musikk for teater. Var på besøk her flere ganger i løpet av 2015.
- Tsjekkisk teaterregissør, interessert i tsjekkiskrelatert historisk materiale på DNS.
- Tysk etterkommer av skuespiller Henrich Meyer ved Det Dram. Selskab, med bilde + info.
- Hjelp til filmregissør/skuespiller med materiale om Fredrikke Nielsen
- Hjelp til Ukebladet Familien med materiale om Fredrikke Nielsen
- En rekke enkeltpersoner har tatt kontakt med arkivet i forbindelse med søknader for å få dokumentasjon på teaterarbeid de har hatt og som er arkivert i form av dokumentert teatervirksomhet i Bergen.
- Diverse hjelp til publikum med spørsmål om Bergens teaterhistorie – oversendt fra DNS.
- Bistand med å finne frem manuskripter til Høyskolen i Bergen, Fyllingsdalen VGS, Riksteateret.
- Endelig var det besøk fra Ibsenmuseet i Oslo.

Tor Trolie begynte digitalisering av materialet fra Det norske Theater som er arkivert i Teaterarkivet. MA Tine Horrisland Engedal ble engasjert som vit.ass. i 50% stilling i 10 uker for midler hentet fra driftskonto til Teaterarkivet og fra Tor Trolies driftsmidler digitaliseringsverktøyet ble stilt til disposisjon av UB spesialsamlingene.

Tove Jensen Holmås
Arkivar

Tor Trolie
Professor